

Slaapmuizen weren voor een goede nachtrust

Kleine eekhoortjes worden ze wel genoemd: de familie der slaapmuizen. En inderdaad, ze vertonen veel overeenkomsten met de eekhoorn: het zijn net zulke ervaren klimmers en springers en ze bewegen zich bijzonder snel, ook in bomen. Op één belangrijk punt verschillen ze van de eekhoorn: ze houden, net als egels en vleermuizen, een echte winterslaap.

VAKANTIEWONING MET MUIZEN OP DE KOOP TOE

Het lijkt op het eerste gezicht zo aantrekkelijk: een eigen huisje in Frankrijk, in een landelijke omgeving en met veel authentieke elementen. Dat er nog het nodige opgeknapt moet worden, neemt men vaak voor lief. Maar dat geldt niet voor de slaapmuizen die samen met de aankoop geleverd worden.

Jaarlijks komen bij het Kennis- & Adviescentrum Dierplagen (KAD) in Wageningen 8 tot 10 meldingen binnen van verontruste frankofielen. "Hoe raken we die muizen met die lange, dikke staarten kwijt? Ze knagen aan van alles en nog wat en maken 's nachts een herrie van jewelste." Het gebruik van bestrijdingsmiddelen wordt deze mensen afgeraden. Weringsmaatregelen zijn immers afdoende. Meer dan eens komen daar teleurgestelde reacties op. "Ik heb al zo kort vakantie en dan heb ik echt geen zin om het dak op te gaan." Zelfs de mededeling dat sommige slaapmuizen beschermd zijn, weerhoudt de meesten er niet van om toch naar bestrijdingsmiddelen te grijpen.

De slaapmuizenfamilie (Gliridae) bestaat uit 4 soorten:

1. de relmuis, *Glis glis* (L.)
2. de eikelmuis, *Eliomys quercinus* (L.)
3. de hazelmuis, *Muscardinus avellanarius* (L.)
4. de bosslaapmuis, *Dryomys nitedula* (Pallas)

ALGEMENE KENMERKEN

Van deze vier soorten zijn in Nederland alleen de eikel- en hazelmuis met zekerheid waargenomen (Zuid-Limburg). Slaapmuizen beschikken in het algemeen over een lange staart (driekwart van de lichaamslengte). Zo'n lange staart is een typisch kenmerk voor klimmers (woelmuizen hebben een korte staart). De staart is stekelig behaard, behalve bij de hazelmuis. Diens staart is glad. Slaapmuizen hebben grote, ronde oren en grote zwarte ogen met een donkere ring. Van hun winternesten maken slaapmuizen meer werk dan van hun zomernest; ze zijn groter en solider gebouwd. Het komt ook voor dat slaapmuizen in holen e.d. verblijven. Van oktober/november tot maart/april houdt de slaapmuis zijn winterslaap. De stofwisseling verloopt dan zeer traag, net als de hartslag en de ademhaling. De lichaamstemperatuur volgt tijdens de slaap die van de omgeving.

NACHTBRAKERS

De slaapmuis is vooral 's nachts actief, maar in het voorjaar -bij het ontwaken uit de winterslaap- is hij ook wel eens overdag te zien. De slaapmuis is dan hongerig; zijn gewicht is dan tot een derde afgenomen. Toch kan de slaapmuis na het ontwaken uit de winterslaap nog enige tijd leven van de vóór de winterslaap opgeslagen reserves.

DE BOSSLAAPMUIS

De bosslaapmuis komt in Nederland niet voor. De grens van het verspreidingsgebied loopt van het oosten van Zwitserland tot Oostenrijk en verder Oost-Europa in. Het is de enige slaapmuis die een wintervoorraad aanlegt en een winternest bouwt onder de grond (tot een diepte van 60 cm.).

BRUINE BOSBEWONER

De bosslaapmuis heeft een rugzijde die bruin tot grijsbruin van kleur is en een scherpe demarcatielijn met de vuilwitte buikzijde. Tussen de ogen en de oren is de vacht zwart, de staart is 'muis'grijs.

De bosslaapmuis is een echte bosbewoner die zich het liefst ophoudt onder struweel. De zelfgebouwde nesten bestaan uit bladeren, mos en grassen. Meestal bevindt het nest zich op minder dan 2 meter boven de grond, maar -net als de hazelmuis- worden ook nestkasten, oude vogelnesten en boomholtes gebruikt als nestplaats.

OMNIVOOR

Naast plantaardig voedsel wordt door de bosslaapmuizen ook dierlijk voedsel genuttigd: denk daarbij aan insecten, larven, maar ook aan jonge vogels die naar alle waarschijnlijkheid nog in het nest zitten. Bosslaapmuizen leven sociaal; gedurende de paartijd leven ze in paren bijeen. Jaarlijks is er één worp met gemiddeld 2 tot 6 jongen. De jongen verblijven een maand in het nest en blijven tot en met de herfst in de nabijheid van hun moeder.